

BARÒMETRE 2024 DE LES FINANCES ÈTIQUES

UNA RADIOGRAFIA DEL SECTOR A L'ESTAT ESPANYOL

EL BARÒMETRE ÉS UN INFORME QUE FA UNA RADIOGRAFIA ANUAL DE L'EVOLUCIÓ DE LES FINANCES ÈTIQUES I SOLIDÀRIES

El sistema de finances ètiques va més enllà d'un ús ètic dels diners; impulsa una economia productiva orientada a la transformació social, posant un èmfasi especial en sectors estratègics com l'energia, l'habitatge, les cures i l'alimentació.

Des del 2007, quan es va iniciar el Baròmetre, les Finances Ètiques han experimentat un creixement no només quantitatiu, sinó també qualitatiu en termes de serveis, productes i capacitat de respondre a les necessitats de les economies transformadores, que també han crescut en tots els àmbits.

Actualment, l'estalvi ètic se situa al voltant dels 2.400 milions d'euros, mentre que s'han atorgat prop de 1.900 milions d'euros en préstecs destinats a projectes transformadors. A més, més de 192.000 persones ja són usuàries de les finances ètiques.

Pel que fa al sector assegurador ètic, gestiona prop de 4 milions de pòlisses, amb un volum de primes que s'aproxima als 1.300 milions d'euros.

LES FINANCES ÉTIQUES AL COSTAT DE LES ECONOMIES TRANSFORMADORES

SECTOR BANCARI I NO BANCARI

SECTOR ASSEGURADOR

ESTALVI

01

PRÉSTECES

02

PERSONES

03

SECTORS A NIVELL ESTATAL
DETALL DELS SECTORS
SECTORS A NIVELL INTERNACIONAL

CAPITAL
SOCIAL

04

COHERÈNCIA

05

06

ASSEGURANCES
ÈTIQUES

DADES
GLOBALES

07

ÀMBIT DE L'OBSERVACIÓ
I METODOLOGIA

08

ENTITATS
DE FINANCES ÈTIQUES

09

SECTOR BANCARI I NO BANCARI

TROBEM INICIATIVES I PROJECTES DE DIFERENTS
TIPOLOGIES I DIMENSIONS QUE ES COMPLEMENTEN
I PERMETEN QUE LES FINANCES ÈTIQUES ESTIGUIN
PRESENTS EN ÀMBITS LOCALS I TAMBÉ INTERNACIONALS

ESTALVI

L'any 2023 ha tancat amb un total de 2.387 milions d'euros dipositats en entitats de finances ètiques, una xifra que gairebé ha duplicat els valors de fa 10 anys. Tot i aquest creixement, cal destacar que l'estalvi financer ètic ha assolit el seu màxim històric el 2021, i en els dos últims anys s'ha reduït més d'un 9%.

L'ESTALVI GESTIONAT PER LES ENTIÇATS FINANCERES ÈTIQUES SE SITUA PROP DELS 2.387 MILIONS D'EUROS

01

2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023

ESTALVI

| 01

En general, els dipòsits a termini¹ de les entitats financeres convencionals s'han vist afectats per la taxa d'estalvi de les famílies i, segons les informacions del Banc d'Espanya, s'han mantingut pràcticament estables els dos últims anys.

2023

1. Dipòsits gestionats per les entitats financeres (AAPP i OSR) segons les sèries estadístiques del Banc d'Espanya.
<https://www.bde.es/webbde/es/estadis/infoest/a0405.pdf>

**ELS ÚLTIMS 10 ANYS
L'ESTALVI RECOLLIT PER
LES ENTITATS FINANCERES
ÈTIQUES PRÀCTICAMENT
S'HA DUPLICAT**

2013

PRÉSTECES

ELS PRÉSTECES ATORGATS PER LES ENTITATS DE FINANCES ÈTIQUES PRÀCTICAMENT ARRIBEN ALS 1.900 MILIONS D'EUROS

02

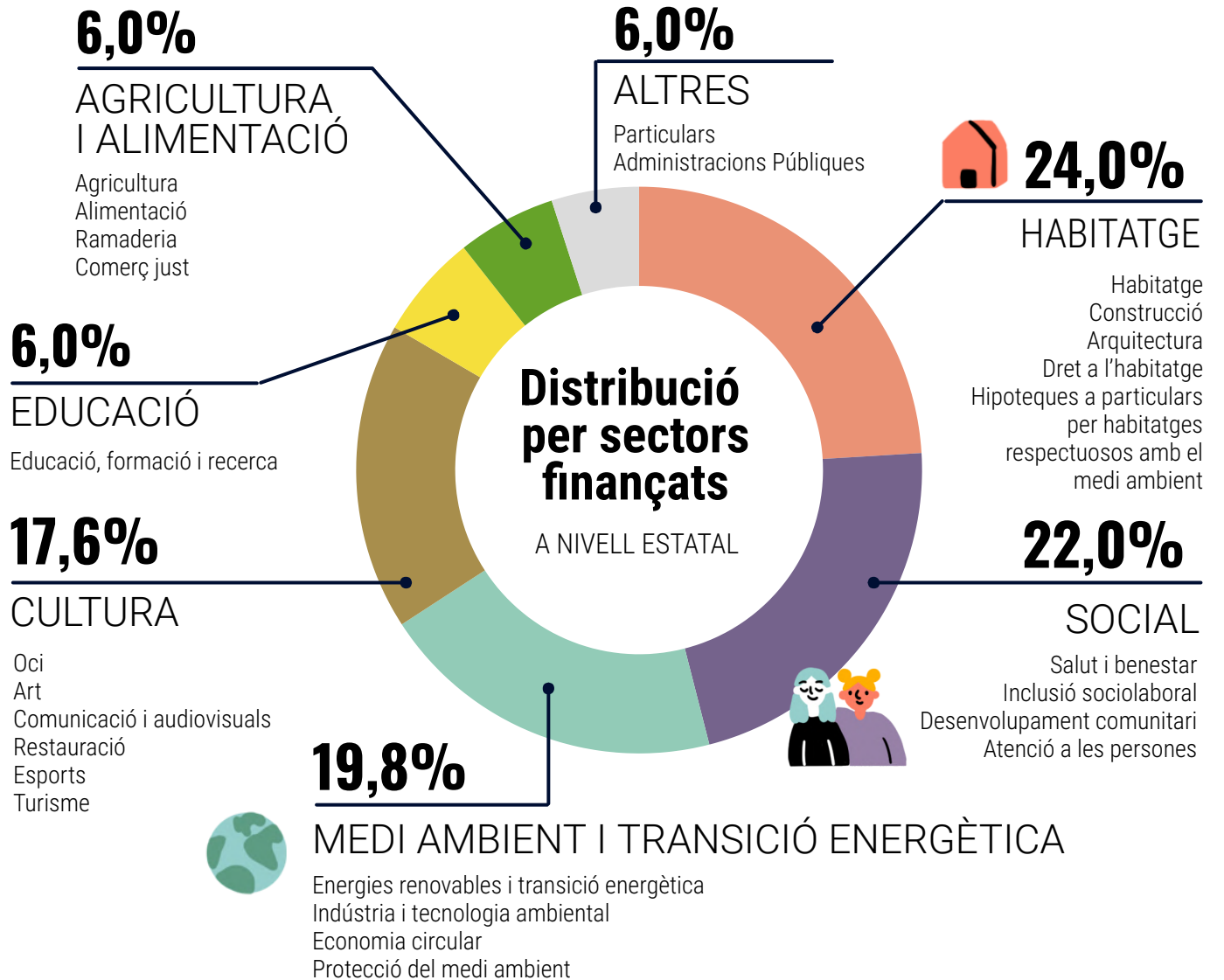

L'any 2023, el finançament ha assolit els 1.885 milions d'euros en crèdits destinats a clients i projectes amb impacte social i ambiental positiu. Aquesta xifra és 2,5 vegades superior a la de fa 10 anys. Tot i així, cal destacar que és el primer any en què no ha augmentat, amb una disminució del 2%.

Segons dades del *Butlletí Estadístic del Banc d'Espanya*, els crèdits nets a clients (AAPP i OSR) de la banca convencional van disminuir significativament, un 3,16%. Aquesta diferència continuada posa de relleu, un any més, el paper fonamental de les finances ètiques com a motor de l'economia, més enllà dels contextos econòmics existents.

PRÉSTECES PER SECTORS A NIVELL ESTATAL

A escala estatal, el sector de l'habitatge és el principal àmbit finançat, amb un 24,0% del total, seguit del sector social, que en rep un 22,0%. El sector de medi ambient i transició energètica ocupa la tercera posició, amb un 19,8%. La cultura representa un 17,6%, mentre que l'educació (6,0%) i l'agricultura i alimentació (5,6%) també tenen un pes significatiu.

PRÉSTECES PER SECTORS

DETALL

Les finances ètiques aposten per finançar sectors estratègics pel sosteniment de la vida i la transformació social.

EL 2023 DES DE LES ENTITATS DE FINANCES ÈTIQUES S'HAN FINANÇAT UN TOTAL DE **9.314 PROJECTES**,

MOLTS D'ELLS DESTINATS A SECTORS ESTRATÈGICS.

HABITATGE

Garantia de l'accés a un habitatge digne i promoció d'alternatives al model tradicional.

PRÉSTECES CONCEDITS:

2.461

SOCIAL

Abordatge de les necessitats bàsiques i promoció de les cures, el benestar social i comunitari, contribuint significativament a la cohesió i l'equitat social.

PRÉSTECES CONCEDITS:

1.210

MEDI AMBIENT I TRANSICIÓ ENERGÈTICA

Promoció de pràctiques de protecció del medi ambient i d'impuls d'una transició ecològica justa.

PRÉSTECES CONCEDITS:

347

CULTURA

Foment i preservació del patrimoni cultural, les arts i les pràctiques creatives i el desenvolupament personal i social.

PRÉSTECES CONCEDITS:

1.334

AGRICULTURA I ALIMENTACIÓ

Promoció del dret a l'alimentació i del desenvolupament de pràctiques de sobirania alimentària.

PRÉSTECES CONCEDITS:

411

EDUCACIÓ

Foment del dret a l'educació a través de la promoció de projectes educatius, de recerca i de formació.

PRÉSTECES CONCEDITS:

227

| 02

PRÉSTECES PER SECTORS

A NIVELL INTERNACIONAL

A escala internacional les entitats de finances ètiques concedeixen préstecs de manera majoritària a través de microcrèdits, que representen més del 80% dels préstecs realitzats.

MICROCRÈDITS
83,44%

AGRICULTURA
12,24%

ENERGIA
RENOVABLE
3,60%

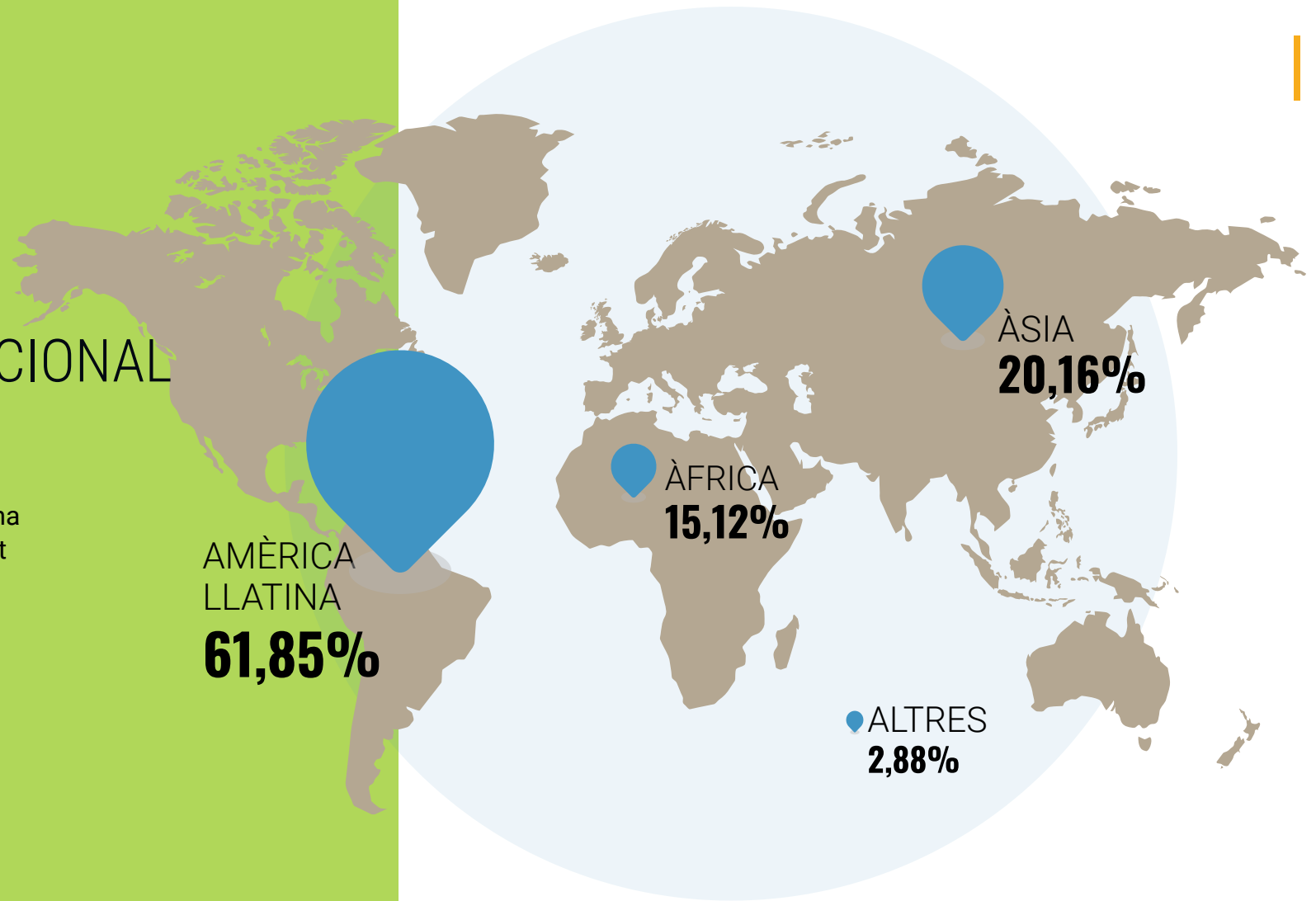
ALTRES
0,72%

**Finançament
per sectors**
A NIVELL
INTERNACIONAL

PRÉSTECES DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL

A NIVELL INTERNACIONAL

En l'àmbit internacional, Amèrica Llatina suposa una gran part del crèdit atorgat a l'estranger, amb un 61,85%, seguida per Àsia i Àfrica amb un 20,16% i 15,12% respectivament.

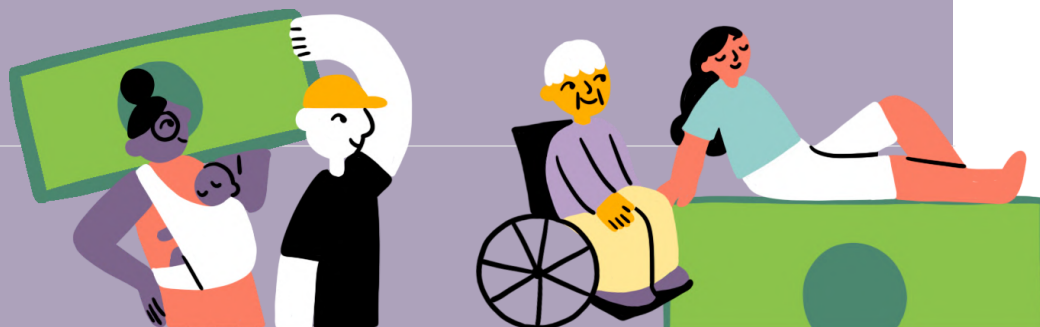
PERSONES

| 03

192.302
PERSONES

El 2023, el nombre de persones involucrades al voltant de les finances ètiques se situa en 192.302. Després de 4 anys de lleuger descens, aquest any hi hagut un creixement de més del 3% respecte l'any anterior.

Cal destacar que les entitats han continuat prioritant el finançament de projectes per sobre dels productes i serveis destinats a particulars. Malgrat aquesta realitat i tendència, s'observa una certa estabilització en el nombre de persones usuàries des de l'any 2018.

HI HA MÉS DE 192 MIL PERSONES AL VOLTANT DE LES FINANCES ÈTIQUES

013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023

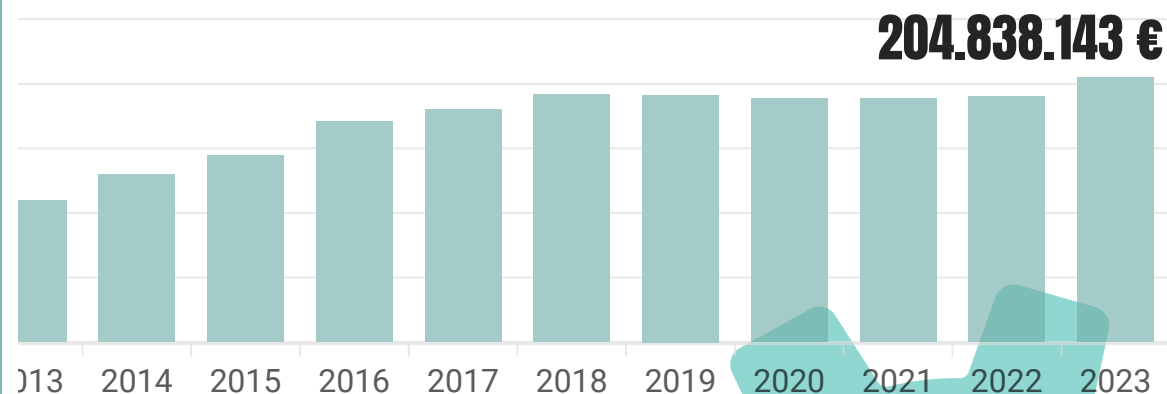
CAPITAL SOCIAL

En aquest apartat volem destacar la importància del capital social per a les entitats bancàries i no bancàries de les finances ètiques.

La consolidació d'aquest indicador permet que es pugui atorgar més crèdit i és per aquest motiu, que destaquem els més de 204 milions que han aportat les persones físiques i jurídiques. Aquesta xifra s'ha incrementat un 7,54% respecte l'any anterior.

GRÀCIES AL CAPITAL SOCIAL LES ENTITATS DE FINANCES ÈTIQUES PODEN SEGUIR FINANÇANT PROJECTES TRANSFORMADORS

| 04

COHERÈNCIA

El principi de coherència implica que el funcionament intern de l'entitat i la seva manera de relacionar-se amb l'entorn han de reflectir els mateixos valors que es demanen als projectes que financen.

Exclusió

Compromís

Transparència

Participació

Coherència

| 05

Tal com es defineix a l'**Escàner de les Finances Ètiques**, els principis que ha de seguir una entitat financera per considerar-se ètica són els d'exclusió, compromís, transparència, participació i coherència.

A les entitats de finances ètiques, la forquilla salarial és inferior a 1 sobre 3. Aquestes organitzacions es caracteritzen per una corresponsabilitat entre les treballadores i una distribució de les tasques, fet que redueix les diferències salarials respecte al sistema financer convencional.

La resiliència i la bona feina feta per part de les entitats bancàries i no bancàries de finances ètiques a l'hora de finançar l'economia real es visualitza amb una taxa de morositat que estructuralment és molt inferior al sector bancari convencional. Amb la informació recollida el 2023, la morositat a les finances ètiques se situa en un 1,47%. Molt per sota del 3,54% del sector convencional.

A més, les entitats de finances ètiques treballen en xarxa, establint col·laboracions amb altres entitats del sector en espais d'articulació com la Federació Europea de Bancs Ètics i Alternatius (FEBEA), la Mesa Finanzas Èticas de REAS i l'Aliança Global per una Banca amb Valors (GABV).

SECTOR ASSEGUADOR

| 06

EL SECTOR ASSEGUADOR ÈTIC **GESTIONA**
PRÀCTICAMENT **4 MILIONS DE PÒLISSES**
AMB UN VOLUM DE PRIMES QUE S'ACOSTA
ALS **1.300 MILIONS D'EUROS**

SECTOR ASSEGUADOR

El món assegurador forma part del grup d'entitats no monetàries del sistema financer espanyol. El volum de primes del sector assegurador a l'estat a finals de 2023 va ser de 76.537 milions d'euros i gestiona un volum de 305.067 milions d'euros en inversions, segons dades l'Informe de la Direcció General d'Assegurances (DGS) 2023.

Les assegurances ètiques, formades per les entitats registrades al **segell EthSI** (Ethical and Solidarity Based Insurance), gestionen un volum de primes de 1.299 milions d'euros, un import que representa el 1,7% del volum total de primes del sector assegurador espanyol.

Pel que fa al volum de productes, les entitats asseguradores i mutualitats registrades per l'EthSI han gestionat més de **3,99 milions de pòlisses** el 2023.

Aquestes pòlisses inclouen 14 productes ètics certificats que cobreixen diverses necessitats asseguradores de persones i entitats, com ara assegurances de vehicle, de salut, de decessos, de convenis col·lectius passant també per la responsabilitat civil d'entitats. Així, les assegurances ètiques ja formen part del dia a dia de moltes persones i organitzacions.

LES ASSEGUANCES ÈTIQUES JA PODEN FORMAR PART DEL DIA A DIA DE PERSONES I ENTITATS

A les entitats d'assegurances ètiques, pràcticament un 40% dels càrrecs directius estan ocupats per dones. En el cas de les corredories certificades aquest percentatge s'apropa al 44%.

La forquilla salarial de les assegurances ètiques és inferior a la relació 1 a 6 sobre les taules de retribucions fixes. En el cas de les corredories certificades la forquilla és inferior a 1 sobre 3.

Les entitats d'assegurances ètiques incorporen o tenen processos iniciats d'incorporació de criteris ètics en la selecció de les inversions que realitzen. Això implica que a l'hora de decidir on invertir, hi ha mesures per evitar fer-ho en empreses de la indústria de les armes, vinculats a combustibles fòssils o, per exemple, indústries del joc d'atzar.

El 2023 les entitats d'assegurances ètiques han desemborsat un total de 762.948.170€ a persones físiques i jurídiques en concepte d'indemnitzacions per cobrir sinistres o eventualitats contractades.

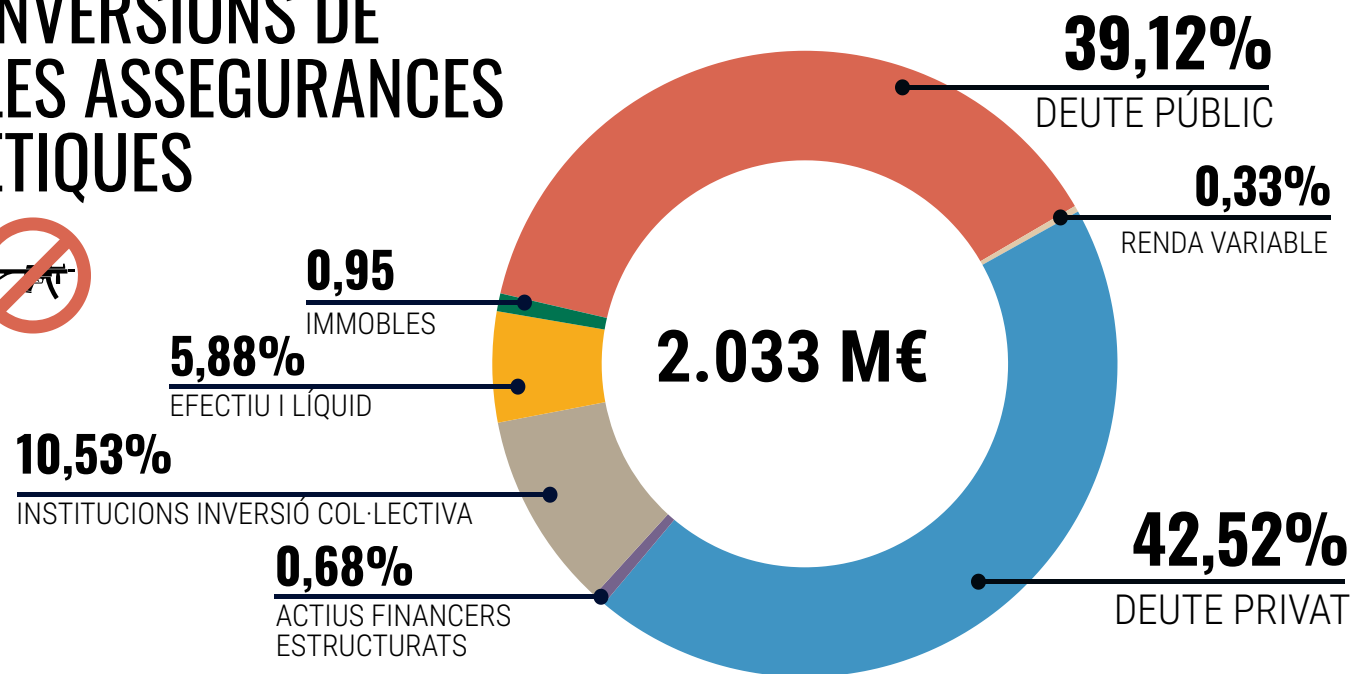

En l'àmbit de la mediació asseguradora, les corredories d'assegurances ètiques han gestionat 19,8 milions d'euros en primes intermediades i 24.531 pòlisses durant l'any 2023.

SECTOR ASSEGUADOR

EL 2023, EL VOLUM TOTAL DE LES INVERSIONS DE LES ASSEGURANCES ÈTIQUES HA ESTAT DE 2.033 MILIONS D'EUROS

INVERSIONS DE LES ASSEGURANCES ÈTIQUES

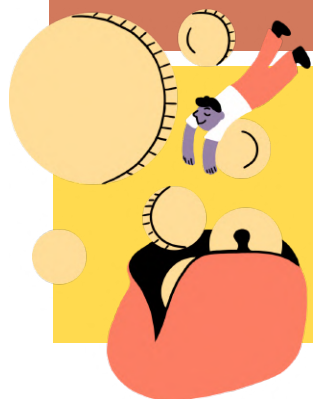
Les inversions en renda fixa (deute públic + deute privat) suposen més del 80% de les inversions l'any 2023. Tant en aquest tipus d'inversió com en la resta s'incorporen criteris no econòmics en el procés de selecció. Seguint la tendència dels últims anys, cal destacar que la renda variable només suposa un 0,33% de les inversions de les assegurances ètiques, mentre que en el sector assegurador convencional² aquest percentatge arriba fins al 8%.

2. Dades de l'Anuari del Sector Assegurador d'ICEA.

DADES GLOBALS

2024

BARÒMETRE
DE LES FINANCES
ÈTIQUES

2.388 M€
ESTALVI RECOLLIT

192.302
PERSONES

1.886 M€
PRÈSTECES CONCEDITS

9.314
PROJECTES FINANÇATS

205 M€
CAPITAL O SIMILAR

1.299 M€
PRIMES D'ASSEGURANCES
ÈTIQUES

2.033 M€
INVERSIONS
ASSEGURADORES

07

ÀMBIT DE L'OBSERVACIÓ I METODOLOGIA

El *Baròmetre de les finances ètiques i solidàries* és una radiografia anual de l'evolució de les finances ètiques i solidàries a tot l'Estat. Des de la seva primera edició, l'any 2007, s'inclouen com a entitats de referència bancàries i no bancàries, exclusivament, aquelles que conformen el nucli les finances ètiques i solidàries. Entenem que aquest nucli comprèn totes les entitats que fan una aposta clara i única per a la promoció de projectes amb un clar impacte social i ambiental positiu, que estan integrades en les diferents xarxes locals, estatals o internacionals de finances ètiques i que superen **el 80% en el compliment dels principis de les finances ètiques descrits a l'escàner de les finances ètiques.**³

Per altra banda, les diferències existents entre les tipologies i les dimensions de les entitats de referència comporten una alta concentració del volum de dades entre algunes de les entitats analitzades, però també mostren la diversitat de l'ecosistema de finances ètiques i solidàries a l'estat espanyol.

Amb la intenció de donar visibilitat al sector assegurador ètic dins el món de les finances ètiques, s'han consolidat alguns indicadors de les entitats registrades amb el Segell Europeu EthSI d'assegurances ètiques i solidàries. El segell valora el comportament ètic a partir de posar en valor la gestió ètica de l'organització pel que fa a les inversions, la responsabilitat social, així com el foment de la sostenibilitat social, ambiental i la transparència.

3. <https://escaner.dineretic.org>

ENTITATS DE FINANCES ÈTIQUES

| 09

BANCÀRIES

Fiare Banca Ètica
Triodos Espanya

NO BANCÀRIES

AIS O'Peto
ASCA (Acció Solidària Contra l'Atur)
As. Finanzas Ètiques CyL
As. Finanzas Ètiques Euskadi
As. Red Impulsa
Banca ètica Badajoz
Coop57
CoopHalal
Elkarcredit
Fondo de solidaridad "Paz y Esperanza"
Fondo ECOSOJE
Fondo Solidaridad de El Puerto
FonredESS
IDEAS Comercio Justo
Microfides
Oikocredit Espanya
Proyecto JAK
REFAS – Fondo de emprendimiento

ASSEGURADORES I MUTUALITATS

Mussap
Mutuacat
Mutua Levante
Previsora General
Reale Seguros
Seguros Lagun Aro

CORREDORIES

Arç Cooperativa
Asegurados Solidarios
Seryes
Social Partners

FONTS UTILITZADES

Informació i pàgines web de les entitats mateixes
Butlletí econòmic BdE
INE: Comptes trimestrals no financers dels sectors institucionals
EthSI- Ethical and Solidarity Based Insurance
REFAS – Red de Finanzas Alternativas y Solidarias
Anuari del Sector Assegurador d'ICEA
Notes de premsa
Informació de premsa econòmica diversa

INFORMACIÓ I CONTACTE

www.fets.org

www.dineretic.net

www.ethsi.net

 @Ethsi_Label

 facebook.com/fets.finances.etiques

 @banca_etica

 instagram.com/financamentetic

 observatori@fets.org

Carrer Casp, 43 (Grup Cooperatiu ECOS) 08010 Barcelona

Autoria i coordinació: Observatori de les Finances Ètiques

Edició: FETS – Finançament Ètic i Solidari

Disseny i maquetació: muntsa busquets

Il·lustracions: Aitana Giráldez

Amb el suport de:

